

การศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตในรายวิชาหลักการแนะแนว ด้วยแบบทดสอบ MBTI

A Study of Student Teachers' Personality in the Course Principle of Guidance with the MBTI Personality Test

วารางคณา โสมะนันท์¹

Varangkana Somanandana¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนว 2) เพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนว กับบุคลิกภาพของครูแนะแนว และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุง/พัฒนาตนเองของนิสิต เพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูแนะแนว กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิต ที่ลงทะเบียนรายวิชาหลักการแนะแนว ภาคต้น ปีการศึกษา 2558 ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม จำนวน 1 หมู่เรียน นิสิตจำนวน 22 คน ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า 1) ลักษณะบุคลิกภาพของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะบุคลิกภาพเพียง 7 แบบ คือ ISTJ (ร้อยละ 45.46) ESFP และ ESTJ (ร้อยละ 13.63) ISTP และ ISFP (ร้อยละ 9.09) INFP และ ESFJ (ร้อยละ 4.55) 2) ผลการศึกษาความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพของนิสิตกับบุคลิกภาพที่ใกล้เคียงกับบุคลิกภาพของครูแนะแนว พบว่า มีนิสิตกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพสอดคล้อง ร้อยละ 45.46 และไม่สอดคล้อง ร้อยละ 54.54 3) นิสิตมีการเสนอแนวทางการปรับปรุง/พัฒนาตนเองของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนวเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูแนะแนว โดยมีแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพทั้งภายใน เช่น ความไวต่อการรับรู้ปัญหาของผู้อื่น การมีมนุษยสัมพันธ์และการพัฒนาบุคลิกภาพภายนอก เช่น ความกล้า

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹ Lecturer, Department of Educational Psychology and Guidance, Faculty of Education,
Kasetsart University

แสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น เป็นมิตร มีความน่าเข้าใจ และน่าไว้วางใจ
เป็นต้น

คำสำคัญ: บุคลิกภาพ หลักการแนะแนว แบบทดสอบ MBTI

Abstract

The purposes of this research were 1) to study Student Teachers' Personality in the Principle of Guidance Course 2) to study concordance between Student Teachers' Personality and Guidance Teacher's Personality and 3) to study guidelines for enhancing their personality to comply with Guidance Teacher's Personality. The participants used in this study was 22 students who enrolled in the Principle of Guidance Course in the second semester, 2015 at Faculty of Education, Kasetsart University. The participants were random by cluster sampling. The research results were found that 1) the samples' personality were 7 types; ISTJ ESFP ESTJ ISTP ISFP INFP and ESFJ 2) studying concordance between Student Teachers' Personality and Guidance Teacher's Personality showed that 10 samples were concordance but 12 samples were not. 3) the samples offer guidelines for enhancing their personality to comply with Guidance Teacher's Personality by develop both external personality and internal personality.

Keywords: Personality, Principle of Guidance, The Myers-Briggs Type Indicator

บทนำ

การจัดการศึกษา มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2542) กิจกรรมแนะแนว จึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนา ความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบ

และพัฒนาศักยภาพของตน เสริมทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิง พหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนว ให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อ และการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ (นพวรรณ คณิงชัยสกุล, 2551) ครูแนะแนว เป็นวิชาชีพที่มีความจำเป็นในโรงเรียน เนื่องจากการแนะแนวเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน ได้รู้จักและเข้าใจตนเองในทุกด้านอย่างลึกซึ้ง ตลอดจนช่วยให้บุคคลได้ใช้ความสามารถ ของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ รู้จักคิด แก้ปัญหา ตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดี (จิตตินันท์ บุญสถิรกุล, 2550; เจษฎา บุญมาโฮม, 2558) ทั้งนี้การที่ครูแนะแนวจะทำหน้าที่ได้อย่างสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่ั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของครูแนะแนวด้วย เนื่องจากงานแนะแนว เป็นงานที่ต้อง สลະแรงกาย แรงใจในการทำงาน รวมทั้งงานแนะแนวเป็นงานที่ต้องทำร่วมกับบุคคล อื่นๆ ครูแนะแนวจึงต้องมีบุคลิกภาพบางอย่างที่เอื้อให้การทำงานแนะแนวเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งลักษณะบุคลิกภาพของครูแนะแนว ต้องมีความจริงใจ มีสุขภาพจิตที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเมตตา ชอบช่วยเหลือผู้อื่น รวมทั้งสามารถเข้าใจถึงจิตใจ ของผู้อื่นได้ (จิตตินันท์ บุญสถิรกุล, 2550)

รายวิชาหลักการแนะแนว เป็นรายวิชาบังคับในหมวดวิชาชีพครู ของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (งานบริการ การศึกษาและงานนโยบายและแผน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2557) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนิสิต วิชาชีพครู ในแง่ของการได้รับความรู้ด้านการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาแล้วไปปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษา ดังนั้น ขณะนี้นิสิตได้เรียนในรายวิชาหลักการแนะแนวนี้ นิสิตจะได้บ่มเพาะคุณลักษณะ ของความเป็นครูแนะแนวที่ดีไปพร้อมกัน การศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียน ในรายวิชาดังกล่าว จึงจะทำให้ทราบว่า บุคลิกภาพแบบใดของนิสิตที่มีส่วนสอดคล้อง กับการเป็นครูแนะแนว รวมทั้งบุคลิกภาพส่วนใดที่ไม่สอดคล้อง เพื่อนิสิตจะได้รู้จักตนเอง มากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถพัฒนาตนเองเพื่อให้ก้าวเข้าสู่วิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แบบทดสอบบุคลิกภาพ The Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพซึ่งถูกสร้างมาจากรากฐานทฤษฎีลักษณะทางจิตวิทยา (Psychological Types) ตามแนวคิดของ Carl Jung เกี่ยวกับการจัดประเภท ของบุคลิกภาพ (Quenk, 2009) แบบรวมทั้งมีคำอธิบายเชื่อมโยงลักษณะอาชีพ

ที่มีความเหมาะสมกับบุคลิกภาพแบบนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำแบบทดสอบบุคลิกภาพ MBTI มาศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนในรายวิชาหลักการแนะแนว ซึ่งนิสิตเมื่อได้สำรวจบุคลิกภาพของตนเองแล้ว จะต้องทำการวิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาเพื่อให้เป็นครูแนะแนวที่ดีต่อไปในอนาคต ทำให้นิสิตรู้จักข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุง/พัฒนาตนเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนว
2. เพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนว กับบุคลิกภาพของครูแนะแนว
3. เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุง/พัฒนานตนเองของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนวเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูแนะแนว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพของนิสิตกลุ่มตัวอย่างกับบุคลิกภาพของครูแนะแนว โดยใช้แบบทดสอบ MBTI ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่องของบุคลิกภาพของครูแนะแนว พบว่า ครูแนะแนว ควรมีบุคลิกภาพ (จินตนา ณ สงขลา, 2559) ดังนี้

- 1) มีความจริงใจ ไม่เสแสร้ง เคารพในสิทธิส่วนบุคคล และยอมรับว่า ทุกคนมีค่า ซึ่งสิ่งเหล่านี้สำคัญมาก ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับผู้รับบริการและบุคคลอื่นๆ
- 2) มีสุขภาพจิตที่ดี คือ ปรับตัวได้ดี มีอารมณ์มั่นคง ยอมรับตนเอง และพร้อมที่จะแก้ไขปรับปรุงสิ่งบกพร่อง และสามารถเผชิญปัญหาได้โดยไม่ตีโพยตีพายเกินกว่าเหตุ
- 3) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ไม่ว่าผู้นั้นจะมีสถานะเศรษฐกิจสังคมอย่างไร
- 4) มีความเมตตา ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
- 5) เป็นผู้ที่ไวต่อความต้องการและความรู้สึกของผู้อื่น สามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น
- 6) มีเหตุผลและมีประสบการณ์กว้างขวางพอที่จะเข้าใจปัญหานักเรียน
- 7) มีความสุขุม พิจารณาสິงต่างๆ อย่างรอบคอบ

8) ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยเฉพาะความคิดเห็นของผู้เข้ารับ
คำปรึกษา

9) หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ทั้งความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์และ
ความรู้ทั่วไป

10) สามารถรักษาความลับได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้ผู้รับบริการแนะนำ
เกิดความไว้วางใจในนักแนะแนว พร้อมทั้งจะให้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับตัวเองแก่นักแนะแนว
นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแบบทดสอบบุคลิกภาพ
The Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) ซึ่งเป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพที่ถูกสร้าง
มาจากรากฐานทฤษฎีลักษณะทางจิตวิทยา (Psychological Types) ตามแนวคิดของ
Carl Jung เกี่ยวกับการจัดประเภทของบุคลิกภาพ (Quenk, 2009) คุณสมบัติเด่น
ประการหนึ่งของแบบทดสอบ MBTI คือ สามารถนำมาศึกษาบุคลิกภาพของบุคคล
ได้หลายแบบ โดยแบ่งเป็น 4 คู่มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 Extrovert - Introvert (E-I) หมายถึง
บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (E) และบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (I) มิติที่ 2 Sensing-Intuition
(S-I) หมายถึง บุคลิกภาพแบบการรับรู้โดยใช้ประสาทสัมผัส (S) และบุคลิกภาพแบบ
การรับรู้แบบการหยั่งรู้ (I) มิติที่ 3 Thinking-Feeling (T-F) หมายถึง บุคลิกภาพแบบที่ใช้
การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลเป็นหลัก (T) และบุคลิกภาพแบบที่ใช้การตัดสินใจโดยใช้
ความรู้สึกเป็นหลัก (F) มิติที่ 4 Judgment-Perceiving (J-P) หมายถึง บุคลิกภาพแบบ
ทำงานโดยใช้แบบแผน (J) และบุคลิกภาพแบบยืดหยุ่น (P) (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2544;
Quenk, 2009) ทั้งนี้มีการผสมผสานมิติของบุคลิกภาพหลายๆ มิติ เข้าด้วยกัน จนมีรหัส
บุคลิกภาพทั้งหมด 16 ได้แก่ ISTJ, ISFJ, ISTP, ISFP, INTJ, INFJ, INTP, INFP, ESTP,
ESFP, ESTJ, ESFJ, ENTP, ENFP, ENTJ, ENTP แบบรวมที่มีคำอธิบายเชื่อมโยงลักษณะ
อาชีพที่มีความเหมาะสมกับรหัสบุคลิกภาพแบบนั้น

จากการศึกษาบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพครูแนะแนว/นักจิตวิทยา พบว่า
ไม่มีบุคลิกภาพที่แสดงถึงอาชีพครูแนะแนวโดยตรง ผู้วิจัยจึงเทียบจากลักษณะงานด้าน
การดูแลเด็ก และการดูแลช่วยเหลือผู้อื่น เนื่องจากบทบาทของครูแนะแนว/นักแนะแนว
ในสถานศึกษา จะเป็นการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน เพื่อส่งเสริม
ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งมีการประสานงานกับบุคลากรคนอื่นๆ ทั้งภายใน
และภายนอกสถานศึกษา เพื่อการช่วยเหลือดูแลนักเรียน (นพวรรณ คณิงชัยสกุล, 2551)
ซึ่งพบว่า อาชีพ ครู นักสังคมสงเคราะห์ ผู้ดูแลเด็ก ครูประถมศึกษา นักจิตวิทยา
ผู้ให้คำปรึกษา ดังนั้นรหัสบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพดังกล่าว มีดังนี้

ตารางที่ 1 รหัสบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพครูแนะแนว/นักจิตวิทยา

รหัสบุคลิกภาพ	อาชีพ	ลักษณะบุคลิกภาพที่โดดเด่น
ESTJ	ครู	มีเหตุผล ช่างวิเคราะห์ กล้าตัดสินใจ ใจแข็ง สามารถจัดระเบียบข้อเท็จจริง วางแผน ดำเนินการต่างๆ ล่วงหน้าได้เป็นอย่างดี
ISFJ	ครู	เห็นอกเห็นใจคน จงรักภักดี มีน้ำใจ ยอมลำบาก เพื่อช่วยเหลือ ผู้ตกทุกข์ได้ยาก
ISFP	ครู นักสังคมสงเคราะห์	สุภาพอ่อนโยน เมตตากรุณา เอื้ออาทรกับ ผู้ด้อยโอกาสกว่า ใจกว้าง รู้จักยืดหยุ่น น้ำนิ่ง ไหลลึก
ESFP	ครูอนุบาล ครูประถมศึกษา นักสังคมสงเคราะห์	เป็นกันเอง รักสนุก ชอบสรรเสริญ น่ารัก ชอบมนุษย
ESFJ	ครูประถมศึกษา	ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ชี้แจงสารคน มีระเบียบให้คุณค่าของความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล รักษาหัวใจผู้อื่น
INFJ	นักจิตวิทยา ครู นักสังคมสงเคราะห์ ผู้ดูแลเด็ก	เชื่อมั่นในวิสัยทัศน์ของตน แสดงอิทธิพลอย่างเจียมๆ มีเมตตาสูง ลึกซึ้ง แสงทาคความกลมเกลียว
INFP	ครู	ใจกว้าง นักอุดมคติ ช่างคิด คล่องตัว ต้องการงานที่มีความหมาย
ENFP	นักจิตวิทยา ครู	มีชีวิตชีวา มีความสามารถในการหยั่งรู้ ไม่เหน็ดเหนื่อยในการหาความเป็นไปได้ใหม่ ๆ
ENFJ	นักจิตวิทยา ครู นักสังคมสงเคราะห์	มีมนุษยสัมพันธ์ เข้าใจและชื่นชมผู้อื่น อดทน ส่งเสริมการสื่อสารที่ดี เชื่อสัญชาตญาณ เจ้าระเบียบ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยนำร่อง (Pilot Study) โดยอาศัยกรอบการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อศึกษาข้อมูลบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนในรายวิชาหลักการแนะแนว เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตให้เหมาะสมสำหรับการเป็นครูแนะแนวที่ดีต่อไป โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิต ที่ลงทะเบียนรายวิชาหลักการแนะแนว ภาคต้น ปีการศึกษา 2558 จำนวน 4 หมู่เรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิต ที่ลงทะเบียนรายวิชาหลักการแนะแนว ภาคต้นปีการศึกษา 2558 ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) จำนวน 1 หมู่เรียน ซึ่งมีผู้ลงทะเบียนเรียนจำนวน 22 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบบุคลิกภาพ The Myers-Briggs Type Indicator (MBTI)

แบบทดสอบบุคลิกภาพ The Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) ฉบับที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ Form G เป็นแบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) ซึ่งสร้างและพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดย Katherine Briggs และ Isabel Briggs Myers (Quenk, 2009) นอกจากนี้เป็นแบบทดสอบ MBTI ได้รับการยอมรับว่า มีความเที่ยงตรง มีความเชื่อมั่นสูง มีอคติทางวัฒนธรรมน้อย (Myers & McCaully, 1988 อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2544) ประกอบด้วยข้อคำถาม 94 ข้อ จากนั้นศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ได้นำมาแปลและเรียบเรียง เป็นฉบับภาษาไทย โดยแบบทดสอบจะวัดบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 16 แบบ แบ่งออกเป็น 4 มิติ ทั้งนี้ การแปลผลแบบทดสอบ ผู้ตอบแบบทดสอบสามารถตรวจและให้คะแนนแบบทดสอบได้ด้วยตนเอง

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ในแต่ละมิติ พบค่าความเชื่อมั่น (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2544) ดังนี้

มิติที่ 1 E-I มีค่าความเชื่อมั่น .93 มิติที่ 2 S-N มีค่าความเชื่อมั่น .97
มิติที่ 3 T-F มีค่าความเชื่อมั่น .83 มิติที่ 4 J-P มีค่าความเชื่อมั่น 1.00

2. แบบวิเคราะห์ตนเองด้านบุคลิกภาพของครูแนะแนว

เป็นแบบวิเคราะห์ตนเองที่ให้ผู้ตอบวิเคราะห์บุคลิกภาพของตนเอง พร้อมทั้งเสนอแนวทางการปรับปรุง/พัฒนาตนเอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1) ความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพตามความคิดของตนเอง กับผลจากแบบทดสอบ

- 2) ความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพที่ได้จากแบบทดสอบกับบุคลิกภาพของครูแนะแนว
- 3) การเสนอแนวทางการปรับปรุง/พัฒนาตนเองของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนวเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูแนะแนว

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบทดสอบบุคลิกภาพ MBTI ไปดำเนินการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 คน โดยผู้วิจัยทำการเก็บชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิธีการตอบแบบทดสอบ วิธีการแปลผลจากแบบทดสอบ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลบุคลิกภาพของนิสิต ด้วยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสอดคล้องของบุคลิกภาพนิสิตกลุ่มตัวอย่างกับบุคลิกภาพครูแนะแนว ด้วยวิธีการพรรณนา
3. ผู้วิจัยวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุง/พัฒนาตนเองของนิสิต ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนว ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนว โดยแจกแจงเป็นค่าความถี่ และค่าร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 2 บุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนว

รหัสบุคลิกภาพ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ISTJ	10	45.46
ISFJ	0	0
ISTP	2	9.09
ISFP	2	9.09
INTJ	0	0
INFJ	0	0
INTP	0	0
INFP	1	4.55
ESTP	0	0
ESFP	3	13.63
ESTJ	3	13.63
ESFJ	1	4.55
ENTP	0	0
ENFP	0	0
ENTJ	0	0
ENTP	0	0
รวม	22 คน	100

จากการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพ พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะบุคลิกภาพเพียง 7 แบบ โดยนิสิตกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะบุคลิกภาพแบบ ISTJ มากที่สุด เท่ากับ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 45.46 รองลงมาเป็น ESFP และ ESTJ ที่มีจำนวนเท่ากัน คือ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.63 ลำดับถัดมา คือ ISTP และ ISFP มีจำนวนเท่ากัน คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ทั้งนี้สองลำดับสุดท้าย คือ INFP และ ESFJ มีจำนวนเท่ากัน คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.55

2. ความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนว กับบุคลิกภาพของครูแนะแนว

จากการศึกษาบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพครูแนะแนว เนื่องจากไม่มีบุคลิกภาพที่แสดงถึงอาชีพครูแนะแนวโดยตรง ผู้วิจัยจึงเทียบจากลักษณะงานที่ใกล้เคียงกับลักษณะงานของครูแนะแนว ดังที่กล่าวในวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า บุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพดังกล่าว มีดังนี้

ตารางที่ 3 ความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนกับบุคลิกภาพของครูแนะแนว

รหัสบุคลิกภาพ	จำนวน (คน)
ESTJ	3
ISFJ	0
ISFP	2
ESFP	3
ESFJ	1
INFJ	0
INFP	1
ENFP	0
ENFJ	0
รวม	10 คน

การศึกษาความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนว กับบุคลิกภาพที่ใกล้เคียงกับบุคลิกภาพของครูแนะแนว มีนิสิตกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพสอดคล้อง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 45.46 และพบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพไม่สอดคล้อง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 54.54

เมื่อศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของอาชีพที่ใกล้เคียงกับครูแนะแนว พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะบุคลิกภาพ ได้แก่ มีเหตุผล ช่างวิเคราะห์ กล้าตัดสินใจ ใจแข็ง สามารถจัดระเบียบข้อเท็จจริง วางแผนดำเนินการต่างๆ ล่วงหน้าได้เป็นอย่างดี สุภาพ อ่อนโยน เมตตากรุณา เอื้ออาทรกับผู้ด้อยโอกาสกว่า ใจกว้าง รู้จักยืดหยุ่น น่านิ่ง ไหลลึก เป็นกันเอง รักสนุก ชอบสรวลเสเฮฮา น่ารัก ชอบมนุษย์ ใจกว้าง นึกอุตมคติ

ช่างคิด คล่องตัว ต้องการงานที่มีความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับบุคลิกภาพของครูแนะแนว ในด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย มีความเมตตา ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทั้งนี้บุคลิกภาพที่พบ เป็นบุคลิกภาพของอาชีพ ครู ครูอนุบาล ครูประถมศึกษา และนักสังคมสงเคราะห์

สำหรับนิสิตกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะบุคลิกภาพที่ไม่สอดคล้อง ผู้วิจัยพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

ISTJ (10 คน) มีลักษณะถ้าวุ่น มีระบบระเบียบ ทรหดอดทน ทำงานหนัก ให้ความสนใจเรื่องรายละเอียด ใช้เหตุผล เจ้าระเบียบ ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพนักบัญชี นักธุรกิจ นักกฎหมาย นิติกร ผู้พิพากษา ทันตแพทย์ ทหาร โปรแกรมเมอร์ ผู้ปฏิบัติการทั่วไป นักเศรษฐศาสตร์

ISTP (2 คน) มีลักษณะพร้อมเผชิญสถานการณ์ใหม่ๆ สนใจข้อเท็จจริง ยอมรับความเป็นจริง รักอิสระ มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพตำรวจ คนขับรถ นักสืบ โปรแกรมเมอร์ นักวิเคราะห์ นักสถิติ วิศวกร นักแสดง ช่างไม้ ช่างกล ผู้ประพันธ์เพลง นักบิน นักกีฬา ศิลปิน นักลงทุน

3. แนวทางการปรับปรุง/พัฒนาตนเองของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนวเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูแนะแนว

จากการศึกษาแนวทางการปรับปรุง/พัฒนาตนเองของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนวเพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของครูแนะแนวพบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่างสะท้อนแนวทางการพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่วิชาชีพครูแนะแนว ดังนี้

1) การมีมนุษยสัมพันธ์ เนื่องจากวิชาชีพครูแนะแนว เป็นวิชาชีพที่ทำงานกับบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็น นักเรียน หรือบุคลากรอื่นๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน

2) ความไวต่อการรับรู้ปัญหาของผู้อื่น เนื่องจากครูแนะแนวมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือ นักเรียนที่มีปัญหา ให้สามารถเผชิญปัญหา และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม จึงต้องมีความเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก รวมทั้งสามารถสังเกตว่านักเรียนคนใดกำลังเผชิญกับความทุกข์ใจ/ไม่สบายใจ จะได้ให้การช่วยเหลือได้อย่างทัน่วงที

3) การเข้าถึงผู้อื่น เนื่องจากอาชีพครูแนะแนว เป็นอาชีพที่ต้องให้ความสำคัญและความใส่ใจแก่นักเรียน รวมทั้งเมื่อพบว่า นักเรียนกำลังมีปัญหา ต้องมีวิธีการที่จะเข้าหานักเรียน เพื่อนำมาให้ความช่วยเหลือได้

4) การทำงานเป็นกลุ่ม เนื่องจากครูแนะแนวจะต้องมีการประสานความร่วมมือจากบุคลากรอื่นๆ ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่กำลังประสบปัญหา ดังนั้นจึงต้องการทำงานในลักษณะทีม

5) ความเป็นผู้นำ เนื่องจากการทำงานแนะแนวให้ประสบความสำเร็จได้ ต้องมีลักษณะการทำงานเชิงรุก

6) ความกล้าแสดงออกและกล้าแสดงความคิดเห็น และเป็นงานที่ต้องทำงานร่วมกับบุคคลอื่น รวมทั้งบทบาทหนึ่งของครูแนะแนว คือ เป็นผู้ให้คำปรึกษาครูหรือผู้ปกครองด้านจิตวิทยาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงต้องมีความกล้าที่จะถ่ายทอดความรู้เหล่านี้ไปยังผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

7) ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง

8) พัฒนาบุคลิกภาพภายนอกให้ดูเป็นมิตร มีความน่าเข้าใกล้ และน่าไว้วางใจ เนื่องจากจะทำให้นักเรียนมีความกล้าที่จะเข้ามาขอความช่วยเหลือ รวมทั้งมีความไว้วางใจที่จะเล่าปัญหา/ความทุกข์ใจของตนให้ฟัง

9) การวางแผนในการทำงาน เนื่องจากครูแนะแนวต้องมีการกิจที่ต้องดูแลมาก และต้องทำงาน ร่วมกับบุคคลอื่น จึงต้องมีการวางแผนในการทำงานที่ดี

10) ลดการใช้ความรู้สึกในการตัดสินผู้อื่น เนื่องจากพฤติกรรมของบุคคลทุกคนย่อมมีสาเหตุ ครูแนะแนวจึงไม่ควรนำประสบการณ์ หรือความรู้สึกของตนไปตัดสิน/ตีความพฤติกรรมของผู้อื่น แต่เป็นลักษณะของการพยายามทำความเข้าใจพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น

สรุปผลและอภิปรายผล

จากการวิจัย พบว่า นิสิตกลุ่มตัวอย่าง มีบุคลิกภาพแบ่งออกเป็น 7 แบบ ISTJ ESFP ESTJ ISTP ISFP INFP และ ESFJ ซึ่งบุคลิกภาพที่มีความสอดคล้องกับบุคลิกภาพของอาชีพที่ใกล้เคียงกับครูแนะแนว มีเพียง 5 แบบ ได้แก่ ESTJ ISFP ESFP ESFJ และ INFP ทั้งนี้บุคลิกภาพที่พบ เป็นบุคลิกภาพของอาชีพ ครู ครูอนุบาล ครูประถมศึกษา และนักสังคมสงเคราะห์ (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2544) อันเนื่องมาจาก นิสิตกลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตของคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นคณะผลิตบัณฑิตวิชาชีพรู ดังนั้นนิสิตจะถูกหล่อหลอมคุณลักษณะของความเป็นครูตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนในชั้นปีที่ 1 ไม่ว่าจะเป็รายวิชาต่างๆ ที่เสริมสร้างความเป็นครู หรือกิจกรรมเสริมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ค่าปลูกจิตสำนึก

ศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนานิสิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (สโมสรมนิตคณะศึกษาศาสตร์, 2557) โครงการสง่างามอย่างไทย สุนิสิตวัยใส คณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นิสิต ได้มีโอกาสฝึก และขัดเกลาจิตใจของตนเองให้สง่างาม บนพื้นฐานความเป็นไทย โดยได้รับความรู้และประสบการณ์ที่สามารถแสดงออกได้ทางกาย วาจา และจิตใจที่ดียาม (สโมสรมนิตคณะศึกษาศาสตร์, 2557) พบว่า สำหรับบุคลิกภาพที่ไม่สอดคล้อง คือ ISTJ ISTP อาจเนื่องมาจากนิสิตกลุ่มนี้ เป็นนิสิตสาขาพลศึกษา จึงทำให้มีบุคลิกภาพในลักษณะ ISTJ มากที่สุด (จำนวน 10 คน) ซึ่งมีลักษณะจริงจัง สงบนิ่ง ใช้สมาธิ และการไตร่ตรองเพื่อหาคำตอบ เน้นการทำได้จริงยึดข้อเท็จจริงและการจัดลำดับใช้หลักของเหตุผลความจริงและสามารถพึ่งพาได้ มองว่าทุกสิ่งทุกอย่างลงตัวที่อยู่แล้ว มีความรับผิดชอบ ตัดสินใจด้วยตนเองว่าควรทำอะไรแล้วทำอย่างมุ่งมั่นโดยไม่หวั่นไหว แม้มีคนไม่เห็นด้วยหรือท้วงติงก็ตาม (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, ม.ป.ป. : ออนไลน์) สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรวัช ใจท้าว (2539) ที่ได้ศึกษาบุคลิกภาพของนักกีฬาที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 28 พบว่า นักกีฬาส่วนมากมีบุคลิกภาพแบบยึดมั่นในความเห็นของตน ชอบปฏิบัติจริง ชอบทดลอง สุขุม มีสติ ทำให้มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเน้นการรับรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัส และการลงมือปฏิบัติจริง (S) ยึดเหตุผล (T) และเน้นการทำงานแบบมีแบบแผน (J)

นอกจากนี้มาตรฐานทางการศึกษา มีข้อกำหนดหนึ่ง คือ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจะต้องมีความรู้และประสบการณ์วิชาชีพในมาตรฐานที่ 4 จิตวิทยาสำหรับครู (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา, 2556) ทั้งนี้สาระสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพในมาตรฐานนี้ คือ ครูจะต้องมีความรู้ในการให้บริการแนะแนวในสถานศึกษาดังนั้มนิสิตที่กำลังศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์ทุกคน จะต้องเรียนรายวิชาหลักการแนะแนวเป็นรายวิชาบังคับในหมวดวิชาชีพครู ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (งานบริการการศึกษาและงานนโยบายและแผน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2557) ซึ่งการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนด้วยการแนะแนว จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของครูด้วย อย่างไรก็ตามการมีบุคลิกภาพที่ดี เป็นคุณสมบัติหนึ่งที่ทำเป็นของการทำงานแนะแนวให้บังเกิดผลดีมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการมีบุคลิกภาพที่ดีจะทำให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของผู้ที่ติดต่อกับ นักเรียนอยากเข้าใกล้ และเกิดความรู้สึก

ไว้วางใจ (พนม ลิมอารีย์, 2548; นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2554) การศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตที่เรียนในรายวิชาหลักการแนะแนว จึงเป็นโอกาสหนึ่งทีมนิสิตจะรู้ว่า ตนเองมีบุคลิกภาพอย่างไร รวมทั้งได้วิเคราะห์ตนเองว่ามีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับการทำงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือไม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสมรรถนะของมาตรฐานที่ 4 คือ ครูจะต้องสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา, 2556) ซึ่งงานวิจัยของ Stilwell et al. (2000) ที่ได้ส่งเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผลของการใช้แบบทดสอบ MBTI ในงานวิจัยต่างๆ ที่ได้ใช้แบบทดสอบ MBTI ศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ ในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การที่นักศึกษาได้สำรวจบุคลิกภาพของตนเองนั้น เป็นประโยชน์สำหรับการนำไปวางแผนการเลือกศึกษาต่อในสาขาเฉพาะทาง ซึ่งสาขาเฉพาะทางของแพทย์จะมีลักษณะบุคลิกภาพที่เหมาะสมแตกต่างกัน รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jafari et al. (2017) ที่ได้ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ MBTI ศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ จากมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตคาราชี ประเทศปากีสถาน พบว่า การศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาจะมีความสำคัญต่อการตัดสินใจวางแผนการประกอบอาชีพในอนาคต

ดังนั้น เมื่อนิสิตกลุ่มตัวอย่างได้เกิดการตรวจสอบตนเองแล้ว นิสิตจะทราบว่าบุคลิกภาพของตนเองนั้น ยังมีส่วนใดที่ไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของครูแนะแนว ก็จะทำให้ นิสิตสามารถวางแผน เพื่อพัฒนาตนเองให้มีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานดังกล่าว ทั้งนี้จากการเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง/พัฒนาตนเองของนิสิตกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นิสิตมีการวางแผนทางการปรับปรุง/พัฒนาตนเอง ได้สอดคล้องกับแง่มุมของบุคลิกภาพของครูแนะแนว เนื่องจากครูแนะแนว เป็นวิชาชีพที่ต้องทำงานสัมพันธ์กับบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน (จิตตินันท์ บุญสถิรกุล, 2550) ดังนั้น ข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ของนิสิต จึงเป็นเรื่องของการพัฒนาคุณลักษณะภายนอกให้มีความเป็นมิตร นำไว้วางใจ นำเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ได้ รวมทั้งมีทักษะในการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ความไวในการรับรู้อารมณ์ ความรู้สึกของผู้อื่น รวมทั้งรับรู้ปัญหาของผู้อื่นได้ นอกจากนั้นนิสิตกลุ่มตัวอย่างยังเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง/พัฒนาตนเองด้านทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งครูแนะแนวนอกจากต้องทำงานร่วมกับนักเรียนที่มีความต้องการได้รับความช่วยเหลือแล้ว ยังต้องทำงานร่วมกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนในลักษณะของการประสานความร่วมมือ และการสร้างเครือข่าย

ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลนักเรียน (จิตตินันท์ บุญสถิรกุล, 2550; นพวรรณ คณิงชัยสกุล, 2551) ดังนั้น ทักษะในการทำงานเป็นทีม รวมทั้งบุคลิกภาพภายนอกจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้การทำงานแนะแนวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตในรายวิชาหลักการแนะแนว ด้วยแบบทดสอบ MBTI ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

การวิจัยเรื่องการศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตในรายวิชาหลักการแนะแนวด้วยแบบทดสอบ MBTI ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการแนะแนว จำนวน 1 กลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) แต่เนื่องจากนิสิตกลุ่มนี้เป็นนิสิตสาขาพลศึกษาสาขาเดียว จากหลากหลายสาขาวิชา จึงควรมีการศึกษานิสิตสาขาอื่นๆ เพื่อทำการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูแนะแนว จำแนกตามสาขาวิชาเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา เพื่อติดตามผลนิสิตกลุ่มตัวอย่างภายหลังจากการนำแนวทางการปรับปรุง/พัฒนาตนเองไปใช้พัฒนาบุคลิกภาพของตนให้สอดคล้องกับความเป็นครูแนะแนว
2. ควรมีการศึกษามุมมองของผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูแนะแนวในสถานศึกษาหรือครูแนะแนวที่เป็นต้นแบบ เพื่อศึกษาถึงแนวโน้มบุคลิกภาพที่เหมาะสมแก่การประกอบวิชาชีพนี้ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการนำมาพัฒนาบุคลิกภาพของคุณครูที่มีความปรารถนาจะประกอบอาชีพครูแนะแนว รวมทั้งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับการนำมาพัฒนานิสิตในรายวิชาหลักการแนะแนว

เอกสารอ้างอิง

- งานบริการการศึกษาและงานนโยบายและแผน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. (2557). *คู่มือการศึกษาหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) ปีการศึกษา 2557 คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: สหประชาพานิชย์.
- Education Services and Policy and Planning, Faculty of Education, Kasetsart
University. (2014). *Manual of Teacher Education Program for
Undergraduate Student (5-year Program) Academic Year 2557
Faculty of Education, Kasetsart University.* (14th ed.). Bangkok:
Sahaprachapanich.
- จิตตินันท์ บุญสถิรกุล. (2550). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการแนะแนว.*
กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา).
- Boonsatgirakul, Jittinun. (2007). *Principles of Guidance.* Bangkok: Department
of Educational Psychology and Guidance, Faculty of Education,
Kasetsart University. (Mimeographed).
- จินตนา ณ สงขลา. (2559). *จิตวิทยาและการแนะแนวเด็กประถมศึกษา.* กรุงเทพฯ:
วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. (อัดสำเนา).
- Na Songkha, Chintana. (2016). *Psychology and Guidance for Elementary
Students.* Bangkok: College of Teacher Education, Phranakhon
Rajabhat University. (Mimeographed).
- เจษฎา บุญมาโฮม. (2558). *หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 4).
นครปฐม: สไมล์ พรินต์ติ้ง แอนด์ กราฟิกดีไซน์.
- Boonmahome, Jessada. (2015). *Principles of Guidance and Student
Development.* (4thed.). Nakhon Pathom: Smile Printing and
Graphic Design.
- ธีรวัช ใจห้าว. (2539). *การศึกษาบุคลิกภาพของนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬา
แห่งชาติ ครั้งที่ 28.* วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Jaihaw, Theerawat. (1996). *A Study of Personalities of Athletes Participating in the Twenty Eighth Nation Games*. Master of Education Thesis on Physical Education, Chulalongkorn University.

ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่องสาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556. (2556, 12 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม ๑๓๐ ตอนพิเศษ ๑๕๖ ง. หน้า 43-54.

Teachers Council Announcement title Knowledge, Competency and Professional Experience of Teacher Professionals, School Director, Educational Administration And Supervisor According to the Teachers Council of Thailand Rule year 2013. (2013, 12 November). *Government Gazette*. Vol. 130 (special part 156 ng). 43-54.

นพวรรณ คณิตชัยสกุล. (2551). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาหลักการแนะแนว*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา).

Kanuengchaisakul, Noppawan. (2008). *Principles of Guidance*. Bangkok: Department of Educational Psychology and Guidance, Faculty of Education, Kasetsart University. (Mimeographed).

นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2554). *การแนะแนวเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา. Chulasup, Nirund. (2011). *Basic Guidance*. (4thed.). Songkhla: Numsilkosana.

พนม ลิมอารีย์. (2548). *การแนะแนวเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์.

Limaree, Panom. (2005). *Basic Guidance*. (2nded.). Bangkok: O.S. Printing House.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2544). *ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาไทย 6 สาขาอาชีพ (กฎหมาย, คอมพิวเตอร์, แพทยศาสตร์, มนุษยศาสตร์, วิศวกรรมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์) จากการชี้วัดของ Myers Briggs Type Indicator (MBTI)*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (อัดสำเนา).

- Kawgangwan, Sriruan. (2001). *Personality type of Thai Undergraduate Student in 6 majors (Law, Computer Science, Medicine, Humanity, Engineering and Economic) from The Myers-Briggs Type Indicator (MBTI)*. Bangkok: Department of Psychology, Faculty of Art, Thammasat University. (Mimeographed).
- สโม่สรนิตตคณะศึกษาศาสตร์. (2557ก). *สรุปผลการดำเนินงานค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา). Student Association, Faculty of Education. (2014a). *The result of Operation of the educational awareness camp*. Bangkok: Faculty of Education, Kasetsart University. (Mimeographed)
- สโม่สรนิตตคณะศึกษาศาสตร์. (2557ข). *สรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งงามอย่างไทยสู่บัณฑิตวัยใส คณะศึกษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา). Student Association, Faculty of Education. (2014b). *The result of Operation of Thai Elegant to Student in Faculty of Education*. Bangkok: Faculty of Education, Kasetsart University. (Mimeographed).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค. Office of the National Education Commission. (1999). *National Education Act 2542*. Bangkok: Prikwan Graphic.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (ม.ป.ป.). *แบบตรวจวัดคุณลักษณะบุคลิกภาพผู้นำของมายเออร์-บริกส์ (The Myers-Briggs Type Indicator : MBTI)*, สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2560, จาก suthep.crru.ac.th/leader17.doc
- Pongsriwat, Suthep. (n.d.). *Leader Personality Measurement of The Myers-Briggs Type Indicator : MBTI*. Retrieved Apr 10, 2017, from suthep.crru.ac.th/leader17.doc
- Jafrani, S., Zehra, N., Zehra, M., Ali, A. S., Abubakar Mohsin, A. S., & Azhar, R. (2017). Assessment of Personality Type and Medical Specialty Choice among Medical Students from Karachi; using Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) Tool. *The Journal of The Pakistan Medical Association 2017*. 67(4), 520-526.

- Quenk, N. L. (2009). *Essentials of Myers-Briggs type indicator assessment*. Hoboken: Wiley.
- Stilwell, N. A., Wallick, M. M., Thal, S.E., & Burlison, J. A. (2000). Myers-Briggs Type and Medical Specialty Choice: A New Look at an Old Question. *Teaching and Learning in Medicine An International Journal*, 12, 14-20.